

Motion till riksdagen 2018/19:2543

av **Helena Lindahl och Per Åsling (båda C)**

Regionalt ansvar hos statliga företag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det regionala ansvaret hos statliga bolag bör tydliggöras och stärkas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under en lång tid har vi tyvärr sett en avveckling av service och arbetstillfällen på landsbygden och här bör staten ta ett stort ansvar. Den tidigare socialdemokratiskt ledda regeringen beslutade att man skulle omlokalisera statliga myndigheter så att de i högre grad finns i hela landet, vilket tyvärr inte skett då de flesta omlokaliserade myndigheter hamnat i andra städer och tillväxtorter. Dessutom har man inte heller ålagt de statliga bolagen att ta ett regionalt ansvar. Om man menar allvar med att hela Sverige ska leva så bör även de statliga bolagens del i detta tydliggöras. Staten har stora möjligheter att genom sina bolag bedriva en regionalpolitik som man tyvärr genom svag ägarstyrning missar. Som exempel går att nämna SBAB Bank – ett helägt statligt aktiebolag som konkurrerar med andra banker.

För inte alltför länge sedan beslutade SBAB att lämna företagskunder norr om Dalälven åt sitt öde. SBAB vill med andra ord inte längre ha några företagskunder på landsbygden och i småstäder. Nu är det Stockholm, Göteborg och Malmö samt större tillväxt- eller högskoleorter som gäller.

Är det inte märkligt att vi äger en statlig bank som så är ointresserad av stora delar av landet? Man kan fråga sig – varför ska då staten äga SBAB?

Ett annat statligt bolag som skulle kunna ta ett större regionalpolitiskt ansvar är statliga Vattenfall, som äger en stor del av vattenkraften i norr. Den produceras lokalt, men är samtidigt en av de viktigaste förutsättningarna för hela Sveriges gemensamma välstånd.

Bara i Jokkmokks kommun finns elva vattenkraftsanläggningar och en av dessa är Harsprånget som är Sveriges största. Trots att denna lilla kommun bidrar med så stora värden till landet Sverige så är de en av landets fattigare. Därför är det också provocerande att Vattenfall nu outsourcar drygt 30 jobb på Vattenfall Accounting i

Jokkmokk, och det till Indien. Det är ett hårt slag mot kommunen och motsvarar cirka 7 000 arbetstillfällen i Stockholms kommun. När man gör denna jämförelse får man perspektiv på effekten av det beslut som bolaget Vattenfall tagit.

De flesta som jobbar på Vattenfall Accounting i Jokkmokk är kvinnor och många av deras respektive veckopendlar för att jobba i någon gruva. När nu Vattenfall lägger ned den administrativa verksamheten i Jokkmokk är det mycket troligt att hela familjer väljer att lämna området. Det skulle innebära ett ännu större slag mot kommunen och dess ekonomi.

Det är inte acceptabelt att ett statligt bolag, som dessutom har så stora tillgångar i området, inte tvekar att flytta arbetstillfällen därifrån. Det utan något som helst samhällsansvar.

Frågan om samhällsansvar gäller även orten Vuollerim som ligger i samma kommun. Här finns Europas längsta torrlagda vattenfåra – 17 kilometer lång. Så har det varit sedan 60-talet då Kungliga Vattenfallsstyrelsen (idag Vattenfall AB) byggde en underjordisk tunnel för att leda allt vatten från Lilla Luleälven till Stora Luleälven. Denna ersatte den naturliga vattenvägen och ända sedan dess släpps inget vatten längs den 17 km långa torrfåran ner till Vuollerim och Porsi kraftverk.

Lokalbefolkningen längs Lule älvdal har sedan utbyggnaden kämpat för att återfå en liten mängd vatten, ”miljötappning”, i torrfåran i Lilla Luleälven, men Vattenfall har nekat trots att möjligheten finns och trots att man en gång i tiden lovade att ta hänsyn till bygd, näringar, naturvärden och befolkning, båtplatser och fiskerätter.

Här vägrar Vattenfall att hålla det man tidigare lovat och tar inte sitt samhällsansvar. Det missgynnar såväl bygdens ekonomi med fisketurismens alla möjligheter som den biologiska mångfalden.

Vi anser att Vattenfall och övriga statliga bolag i högre grad borde ta ett samhällsansvar och föreslår att det regionala ansvaret hos statliga bolag tydliggörs och stärks.

Detta bör ges regeringen till känna.

Helena Lindahl (C)

Per Åsling (C)